

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АПЕЛАЦИОНИ СУД У НОВОМ САДУ
Пословни број Гж. 2673/13
Дана 26.06.2013. године
НОВИ САД

П 4/13

16/108

У ИМЕ НАРОДА!

Апелациони суд у Новом Саду, у већу судија Петра Јовановића, председника већа, Бранке Бајић и Споменке Драгаш, чланова већа, у правној ствари **тужилаца НИШИЋ НЕНАДА и НИШИЋ ВЕСНЕ**, обоје из Свилојева, које заступа Бранислав Милојичић, адвокат из Апатина, против **тужених Предузеће за производњу и дистрибуцију РТВ програма „ТВ АПАТИН“ ДОО Апатин и МИЛАНОВИЋ СИМИЧИЋ ВЕСНЕ** из Апатина, које заступа Јово Кораћ, адвокат из Апатина, **ради накнаде штете**, одлучујући о жалби тужилаца изјављеној против пресуде Вишег суда у Сомбору, пословни број П. 4/2013 од 22.05.2013. године, у нејавној седници већа одржаној 26.06.2013. године, донео је следећу

ПРЕСУДУ

Жалба тужилаца се **ДЕЛИМИЧНО УСВАЈА** и пресуда Вишег суда у Сомбору, пословни број П. 4/2013 од 22.05.2013. године у побијаном одбијајућем делу **ПРЕИНАЧУЈЕ** тако што се

- **обавезују** тужени Предузеће за производњу и дистрибуцију РТВ програма „ТВ Апатин“ ДОО Апатин и Милановић Симићић Весна из Апатина да тужиоцима Нишић Ненаду и Нишић Весни, обоје из Свилојева на име накнаде нематеријалне штете због повреде части и угледа, солидарно исплате износ од по 500.000,00 динара (укупно 1.000.000,00 динара), као и да им надокнаде трошкове парничног поступка у износу од 77.250,00 динара;

- **обавезује** тужена Милановић Симићић Весна из Апатина да ову пресуду објави без икаквог коментара и одлагања, најкасније у другом наредном броју „Новог гласа комуне“, рачунајући од дана правоснажности пресуде, под претњом принудног извршења,

- док се жалба тужилаца у преосталом делу **ОДБИЈА** и првостепена пресуда у преосталом побијаном непреиначеном делу **ПОТВРЂУЈЕ**.

Обавезују се тужени да тужиоцима солидарно надокнаде трошкове другостепеног поступка у износу од 22.500,00 динара.

Образложење

Побијаном пресудом одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се обавезу тужени да тужиоцима, на име накнаде нематеријалне штете због повреде части и угледа, солидарно исплате износ од по 1.000.000,00 динара, као и да се обавезе тужена Милановић Симичић Весна из Апатина да пресуду објави без икаквог коментара и одлагања, најкасније у другом наредном броју „Новог гласа комуне“, рачунајући од дана правоснажности пресуде, под претњом извршења, те су обавезани тужиоци да туженима надокнаде трошкове парничног поступка у износу од 132.750,00 динара. Истом пресудом тужиоци су ослобођени обавезе плаћања судских такси.

Против наведене пресуде, у делу одлуке којим је тужбени захтев одбијен, тужиоци су благовремено изјавили жалбу због битне повреде одредаба парничног поступка, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и због погрешне примене материјалног права, као и због одлуке о трошковима парничног поступка.

Жалба је делимично основана.

Испитујући првостепену пресуду у границама разлога наведених у жалби, пазећи по службеној дужности на битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП-а и на правилну примену материјалног права, овај суд налази да је иста донета без битних повреда одредаба парничног поступка, али уз делимично погрешну материјалног права.

Наиме, одговорност за штету увек је заснована на кривици, која је дефинисана као намера или непажња, која превазилази границе уобичајеног понашања и дужне пажње на страни лица које се означава као штетник, па када је у питању штета, постојање одговорности лица које је означено као штетник, цени се сагласно одредби члана 158 ЗОО, која је спецификум за утврђивање одговорности за штету, па како садржину предметних текстова чине информације из приватног живота тужилаца, лични писани запис (опроштајно писмо) пок. Миле Нишић, кћерке тужилаца, као и њену фотографију, односно фотографије са последњег испраћаја пок. Миле Нишић на гробљу у Свилојеву и куће тужилаца у којој је извршено самоубиство, овај суд налази да на страни тужених постоји одговорност за претрпљену штету, проузроковану објављивањем спорног текста и фотографија, у смислу одредби члана 79 и 80 став 2 Закона о јавном информисању.

Одредбом члана 43 став 1 и 3 Закона о јавном информисању је прописано да се информација из приватног живота, односно лични писани запис (писмо, дневник, забелешка, дигитални запис и слично), запис лика (фотографски, цртани, филмски, видео, дигитални и слично) и запис гласа (магнетофонски, грамофонски, дигитални и слично) не може објавити без пристанка лица чијег се приватног живота информација тиче, односно лица чије речи, лик односно глас садржи, ако се при објављивању може закључити које је то лице, односно без пристанка онога коме су намењени и на кога се односе, ако би објављивањем било повређено право на приватност или које друго право тог лица.

Из одредбе члана 44 Закона о о јавном информисању између осталог произилази да ако је лице из члана 43 став 1 Закона о о јавном информисању умрло, пристанак дају брачни друг умрлог, деца од навршене шеснаесте године живота самостално, родитељи или браћа и сестре.

Чланом 46 став 1 тачка 3 Закона о јавном информисању је прописано да у случају повреде права на приватни живот, односно права на лични запис, лице чије је право повређено може тужбом против одговорног уредника јавног гласила захтевати накнаду нематеријалне штете.

Према одредби члана 80 став 2 Закона о јавном информисању новинар, одговорни уредник и правно лице које је оснивач јавног гласила солидарно одговарају за нематеријалну штету проузроковану недопуштеним објављивањем истините информације (из приватног живота), као и у другим случајевима недопуштеног објављивања информација.

Одредба члана 90 став 1 Закона о јавном информисању прописује да је одговорни уредник дужан да пресуду којом је изречена обавеза накнаде штете објави без икаквог коментара и без одлагања, а најкасније у другом наредном броју дневне штампе, односно у другој наредној дневној емисији од правноснажности пресуде.

Полазећи од цитираних одредби Закона о јавном информисању, а имајући у виду све околности конкретног случаја релевантне за одлуку о постављеном тужбеном захтеву, а због повреде права на приватност тужилаца, и то мисаоно и структурно значење објављеног текста, као и фотографије пок. кћерке тужилаца, односно фотографије са њеног последњег испраћаја на гробљу у Свилојеву и куће тужилаца у којој је извршено самоубиство, те у вези с тим наступеле последице у виду произведених душевних патњи и вредности повређеног добра, а водећи рачуна и о циљу коме служи ова накнада, којом се не погодује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом, односно која мора бити адекватна трпљењима којима су тужиоци били изложени, сагласно одредби члана 200 став 2 ЗОО, овај суд је делимично преиначио побијану пресуду, тако што је обавезао тужене да тужиоцима солидарно накнаде претрпљену нематеријалну штету, и то сваком тужиоцу износ од по 500.000,00 динара, а тужену Милановић Симичић Весну из Апатина да ову пресуду објави без икаквог коментара и одлагања, најкасније у другом наредном броју „Новог гласа комуне“, рачунајући од дана правоснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

При одмеравању висине накнаде нематеријалне штете због претрпљених душевних болова, овај суд је пошао од вредности повређеног добра и начина на који је повреда учињена, а при том водио рачуна о принципу индивидуализације нематеријалне штете, као додатном корективном критеријуму, те имао у виду посебна лична својства оштећених.

По налажењу овог суда накнада нематеријалне штете може се остварити због повреде права на приватност, као самостално право, независно од накнаде штете због повреде части и угледа. Тужени су, наиме, неовлашћено објавили информацију из приватног живота тужилаца, на тај начин што су објавили фотографије и текстове који садрже информације, на основу којих је препознатљив идентитет тужилаца и њихове покојне кћерке, те самим тим повредили право на приватност тужилаца, тачније право тужилаца да се поштује

успомена на личност њихове покојне кћерке (*право на пијетет*). Овај суд је посебно имао у виду да просечан читалац из спорних текстова може закључити да је финансијско стање тужилаца условило самоубиство њихове кћерке, те да се у истима наводи садржина опроштајног писма, до којег су тужени свакако дошли искључиво из разлога сензационализма, у намери повећања тиража новина.

Без обзира на чињеницу да спорни текстови имају афирмативан карактер, обојен духом саосећања, те да се у истима „говори бираним речима“ о покојној кћерки тужилаца, како то закључује првостепени суд и без обзира на евентуално легитимне циљеве ради чијег остваривања може бити допуштено објављивање информације и записа лика, не значи да је у сваком случају објављивање допуштено, па су тужени претходно били дужни да одмере и провере да ли у конкретној ситуацији претеже интерес части, угледа и приватности над слободом штампе. Наиме, тужени су били у обавези да пре објављивања спорних текстова, фотографија и садржине опроштајног писма прибаве сагласност тужилаца, сагласно одредби члана 43 став 1 и 3, у вези члана 44 Закона о јавном информисању, при чему, по налажењу Апелационог суда, у конкретном случају није постојао оправдан интерес јавности да сазна за трагичну погибију кћерке тужилаца и околности под којима је настрадала, у смислу одредбе члана 4 Закона о јавном информисању.

Надаље, приликом извештавања о трагичним и насилним губицима живота, чак и када постоји оправдан интерес јавности да буде обавештена, новинарска етика и правни стандард новинарске пажње налажу да се информације преносе на начин којим се поштује право на пијетет блиских сродника преминулог, њихова бол и патња, док је у конкретном случају изражена прекомерност и непримереност слободе изражавања, нарочито објављивањем садржине опроштајног писма покојне кћерке тужилаца, куће тужилаца у којој је извршено самоубиство, односно фотографије са сахране.

Основ права на приватност су и међународни документи, и то Универзална декларација о људским правима којом се члану 12 се наводи да се нико не сме изложити произвољном мешању у приватни живот, породицу, стан или преписку, нити нападима на част и углед, као и Европска конвенција за заштиту људских права и основних слобода која у члану 8 регулише право на приватност, тако што прописује да свако има право на поштовање свог приватног и породичног живота, дома и преписке.

У складу са одредбом члана 165 став 2 ЗПП-а, односно са успехом парничних странака у спору, важећој Тарифи о наградама и накнади трошкова за рад адвоката и Таксној тарифи, а имајући у виду да се у споровима за накнаду нематеријалне штете, странци која успе у спору, досуђује целокупан износ накнаде трошкова поступка према висини досуђене накнаде, чиме се делимично одступа од одредбе члана 153 ЗПП-а, овај суд је преиначио и одлуку о парничним трошковима и обавезао тужене да тужиоцима надокнаде трошкове парничног поступка у износу од 77.250,00 динара, и то на име састава тужбе износ од 11.250,00 динара, на име приступа пуномоћника тужилаца на рочишта од 15.03.2013. године, од 11.04.2013. године, од 10.05.2013. године и од 22.05.2013. године износ од по 12.750,00 динара, укупно 51.000,00 динара и на име трошкова вештачења износ од 15.000,00 динара.

Сагласно одредбама члана 163 став 1 и члана 165 став 2 ЗПП-а, односно са успехом тужилаца у жалбеном поступку, а сагласно важећој Тарифи о наградама и накнади трошкова за рад адвоката, као и одредбама члана 153 и члана 154 ЗПП-а, овај суд је обавезао тужене да тужиоцима солидарно надокнаде трошкове жалбеног поступка у износу од 22.500,00 динара, и то на име састава жалбе.

Због свега изложеног, овај суд је, сагласно одредби члана члана 390 и члана 394 тачка 4 ЗПП-а, одлучио као у изреци.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА-СУДИЈА

Петар Јовановић, с.р

ЗТО:

